

Τα αντισώματα έναντι του SARS-CoV-2 προστατεύουν από την επαναμόλυνση

Γνωρίζουμε ήδη από πληθώρα μελετών ότι η μεγάλη πλειοψηφία των ατόμων που μολύνθηκαν από τον SARS-CoV-2, τον ιό που προκαλεί την COVID-19, αναπτύσσουν αντισώματα έναντι του ιού. Ωστόσο, η σχέση μεταξύ της παρουσίας αντισωμάτων και της πιθανότητας επαναμόλυνσης από τον SARS-CoV-2 παραμένει ακόμα ασαφής. Υπάρχουν αναφορές για περιπτώσεις ανθρώπων που μολύνθηκαν για δεύτερη φορά από τον ίδιο ιό, και προφανώς εγείρουν ερωτήματα σχετικά με την προστασία που παρέχουν τα αντι-SARS-CoV-2 αντισώματα.

Η ερευνητική ομάδα της Δρ. Lynne Penberthy στο Εθνικό Ινστιτούτο για τον Καρκίνο (NCI) των ΗΠΑ μελέτησε την πιθανότητα επαναμόλυνσης ατόμων που είχαν ήδη αναπτύξει αντισώματα έναντι του SARS-CoV-2. Το σχετικό άρθρο δημοσιεύθηκε στο διεθνές περιοδικό *JAMA Internal Medicine* με τίτλο “Συσχέτιση του οροθετικού ελέγχου αντισωμάτων για τον SARS-CoV-2 με τον κίνδυνο μελλοντικής μόλυνσης” (*Association of SARS-CoV-2 seropositive antibody test with risk of future infection*, <https://jamanetwork.com/journals/jamainternalmedicine/fullarticle/2776810>). Οι Καθηγητές του ΕΚΠΑ **Ουρανία Τσιτσιλώνη, Δημήτρης Παρασκευής, Ευάγγελος Τέρπος, Πέτρος Σφηκάκης (Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής)** και **Θάνος Δημόπουλος (Πρύτανης ΕΚΠΑ)** παρουσιάζουν τα κυριότερα σημεία του άρθρου.

Οι ερευνητές στο NCI συνέλεξαν δεδομένα από περισσότερα από 3,2 εκατομμύρια άτομα που είχαν ελεγχθεί για την παρουσία αντισωμάτων έναντι του SARS-CoV-2. Τα αποτελέσματα συγκεντρώθηκαν από διαγνωστικά εργαστήρια, ηλεκτρονικά ιατρικά αρχεία και από εργαστήρια ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών. Αυτό το τεράστιο σύνολο αποτελεσμάτων αντιπροσώπευε περίπου το 50% των τεστ αντισωμάτων που έγιναν στις ΗΠΑ από τον Ιανουάριο έως τον Αύγουστο του 2020 στις ΗΠΑ.

Η ερευνητική ομάδα διαπίστωσε ότι 11% των ατόμων που συμμετείχαν στη μελέτη είχαν αναπτύξει αντισώματα έναντι του SARS-CoV-2. Ποσοστό πάνω από 88% των ελεγχθέντων είχαν αρνητικό τεστ αντισωμάτων, ενώ σε ποσοστό λίγο κάτω από το 1% το αποτέλεσμα του τεστ ήταν ασαφές. Στη συνέχεια, οι ερευνητές επέλεξαν άτομα με ή χωρίς αντι-SARS-CoV-2 αντισώματα τα οποία έλεγξαν ανά διαστήματα με μοριακό τεστ (RT-PCR) για ενεργό λοίμωξη από τον SARS-CoV-2. Παρακολούθησαν έτσι περίπου 1 στα 10 άτομα της αρχικής μελέτης.

Οι ερευνητές του NCI ανέλυσαν τα αποτελέσματα των μοριακών τεστ σε διάφορα διαστήματα μετά το αρχικά θετικό τεστ αντισωμάτων και συγκεκριμένα στις 0-30 ημέρες, 31-60 ημέρες, 61-90 ημέρες και μετά τις 90 ημέρες. Στα άτομα που δεν είχαν αντισώματα, παρατήρησαν ένα σταθερό ποσοστό λοίμωξης (3% έως 4% είχαν θετικό μοριακό τεστ σε κάθε χρονικό διάστημα). Αντίθετα, στα άτομα με αντι-SARS-CoV-2 αντισώματα, η πιθανότητα θετικού μοριακού τεστ ήταν πολύ χαμηλότερη με την πάροδο του χρόνου. Ειδικά στο διάστημα των 90 ημερών ή περισσότερο, **μόνο το 0,3% των θετικών για αντισώματα ατόμων είχαν θετικό μοριακό τεστ, δηλαδή ποσοστό 10 φορές μικρότερο από ότι μεταξύ των αρνητικών για αντισώματα ατόμων.**

Αντίστοιχα με άλλες μελέτες, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι τα επίπεδα αντι-SARS-CoV-2 αντισωμάτων μειώθηκαν με την πάροδο του χρόνου. Το 18% των ατόμων που στην αρχή της μελέτης είχαν αντισώματα, στο τέλος ήταν αρνητικά. Ωστόσο, άλλες αναφορές έχουν δείξει ότι, **ακόμα και απουσία αντισωμάτων, η παραμονή ειδικών κύτταρων του ανοσοποιητικού συστήματος στον οργανισμό μπορούν να παρέχουν προστασία από επαναμόλυνση.**

Η Δρ. Penberthy καταλήγει ότι τα άτομα που έχουν θετικό τεστ αντισωμάτων φαίνεται να έχουν σημαντική ανοσία έναντι του SARS-CoV-2, γεγονός που σημαίνει ότι μάλλον έχουν και χαμηλότερο κίνδυνο να μολυνθούν ξανά. Βέβαια, απαιτούνται πρόσθετες μελέτες για να προσδιοριστεί πόσο διαρκεί αυτή η προστασία, ποιοι άνθρωποι μπορεί να έχουν περιορισμένη προστασία και πώς τα χαρακτηριστικά των ασθενών, όπως για παράδειγμα υποκείμενες συνοσηρότητες, μπορούν να επηρεάσουν αυτήν την προστασία.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το στοιχείο ότι **η προστασία που παρέχουν στον οργανισμό τα αντισώματα που παράγονται μετά τη φυσική λοίμωξη είναι συγκρίσιμη με αυτήν που**

παρατηρείται στις κλινικές δοκιμές με το εμβόλιο για τον κορωνοϊό. Αυτά τα ευρήματα υποστηρίζουν σαφώς ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη διανομή και χορήγηση των εμβολίων.

Συμπερασματικά:

- 1) Άτομα με αντι-SARS-CoV-2 αντισώματα (δηλ. με προηγούμενη λοίμωξη), είναι πολύ λιγότερο πιθανό να μολυνθούν ξανά από το ιό τους επόμενους μήνες.
- 2) Τα εμπορικά διαθέσιμα τεστ αντισωμάτων μπορούν να χρησιμοποιηθούν ευρέως για την αξιολόγηση της προστασίας σε ομάδες υψηλού κινδύνου και τη λήψη αποφάσεων για τη δημόσια υγεία.